

Motion

1976/77:211

av herr Eliasson m. fl.
om trädgårdsnäringen

Trädgårdsnäringen är en ännu outnyttjad resurs när det gäller att skapa ny och varaktig sysselsättning i norra Sverige. En obetydlig del av den handelsmässiga odlingen av grönsaker sker i de fyra nordligaste länen. Det beräknas att i dessa län, där 12 % av vårt lands befolkning bor, produceras endast 2 % av de svenskodlade grönsakerna.

Försök och praktisk odling bar nu visat att man i norra Sverige kan producera bär och grönsaker, som beträffande skördarnas storlek och kvalitet är fullt jämförbara med dem i södra Sverige.

Beträffande de kvalitativa aspekterna finns flera viktiga fördelar. I norra Sverige finns ett mindre antal arter skadedjur med lägre antal generationer, varför behovet av kemiska bekämpningsmedel blir mindre och möjligheten att på biologisk väg sköta växtskyddet ökar. De goda ljusförhållandena i norra Sverige ger där grönsaker med lägre nitrathalter. Omvandlingen av nitrat till protein sker snabbare vid god tillgång på energi, dvs. goda ljusförhållanden. Antalet sol- och dagsljusstimmar är betydligt flera i norra Sverige, vilket i stort kompenserar den kortare vegetationsperioden. Grönsaker odlade i norr har godare smak, högre sockerhalt och högre C-vitamininnehåll.

Ett handikapp är det begränsade sortvalet. Här finns ju dock möjligheten att genom forskning och förädling få fram en större variation av lämpliga sorter av olika grödor, anpassade till norrländska förhållanden.

När det gäller förhållandet mellan konsumtion och produktion av köksväxter i de fyra nordligaste länen, Z, Y, AC, BD, svarar produktionen endast för några få procent av konsumtionen. En sammanställning som gjorts visar följande förhållande mellan konsumtion och produktion i de fyra nordligaste länen. Sammanställningen, som gäller några vanliga köksväxter odlade såväl under glas som på friland, förutsätter att genomsnittskonsumtionen är lika med den i övriga delar av landet.

Växstlag	Beräknad årsproduktion	Beräknad årskonsumtion
<i>under glas:</i>		
Tomat	74 ton	4 715 ton
Gurka	200 ton	3 024 ton
<i>friland:</i>		
Blomkål	51 ton	1 690 ton
Vitkål	137 ton	4 448 ton
Morötter	85 ton	5 427 ton

Sammanställningen visar att en mycket stor del måste importeras för att behovet skall kunna täckas. Konsumtionen av grönsaker stiger med 4 % för varje år och behovet ökar. Folkhälsan vill ha en fördubbling av grönsaksätandet. Produktionen måste ökas enormt för att täcka behovet. En sådan målsättning är i högsta grad sysselsättningsbefrämjande och ett behövligt stöd för det norrländska lantbruket. Gränsen för hur långt man kan utveckla grönsaks- och bärödling i norra Sverige kan diskuteras, men det är ingen orimlighet att landsändan förutom att vara självförsörjande också kan bli exporterande till andra delar av landet. Som exempel kan nämnas att 50 ha under glas i Närpes i norra Finland tidvis försörjer hela Finland med tomater.

Förutsättningarna för att kraftigt öka odlingen av grönsaker och bär i norra Sverige är alltså mycket goda. Odlarintresset finns, men rådgivningen är tyvärr helt otillräcklig. I de fyra nordligaste länen, som omfattar mer än halva Sverige, finns för närvarande endast två odlingskonsulenter som kan vara behjälpliga med rådgivning. Rådgivningen måste därför radikalt förbättras. Det behövs vidare åtgärder för att bygga upp marknadsföring och distribution. Det behövs etableringsstöd för byggande av lagringslokaler, för anskaffning av maskiner, bevattningsanläggningar m. m. Större resurser behövs också för forskning och utveckling av trädgårdsnäringen för rent norrländska förhållanden.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att trädgårdsnäringens utredningen, genom tilläggsdirektiv, ges i uppdrag att särskilt studera trädgårdsnäringens villkor och utvecklingsmöjligheter i norra Sverige.

Stockholm den 17 januari 1977

BJÖRN ELIASSON (c)

STINA ELIASSON (c)

FILIP JOHANSSON (c)

i Holmgården

BÖRJE HÖRNLUND (c)